

نگاه

پایان نفت گران

ترجمه: رضا محمدیاری

● قیمت نفت برنت در پایان هفته گذشته و پس از تثبیت سقف تولید اوپک به زیر ۷۰ دلار در هریشکه رسید و قیمت نفت وست‌تکراس اینترمدیت نیویورک در حدود ۶۶ دلار شد. قیمت نفت برنت در زمان تنظیم این گزارش به پایین‌ترین حد خود از زمان بحران مالی؛ زمانی که قیمت‌ها به حدود ۳۶ دلار افت کرده بود، رسیده است. خبرگزاری معتبر بلومبرگ در جدیدترین تحلیل خود از وضعیت بازار نفت، قیمت ۴۰ دلاری را در کوتاه‌مدت پیش‌بینی کرده است. این خبرگزاری در گزارش خود اعلام کرده است کاهش قیمت نفت طی ماه‌های اخیر بدترین افت قیمت از زمان سقوط سیستم مالی جهان در سال۲۰۰۸ است و احتمالاً همان آثاری را بر اقتصاد جهانی برجا خواهد گذاشت که افت قیمت‌ها در سه‌دهه پیش در زمان بحران بدهی مکزیک و پایان کار اتحاد جماهیر شوروی سبب شد.

روسیه

روسیه به‌عنوان بزرگ‌ترین تولیدکننده گاز در جهان، دیگر بیش از این نمی‌تواند مانند گذشته برای کنترل اقتصاد تحت‌فشارقرارگرفته خود از تحریم‌های اروپا و آمریکا، بر درآمدهای حاصل از صادرات نفتی تکیه کند.

ایران

ایران نیز که مدت‌هاست تحت‌تحریم‌های بین‌المللی قرار دارد، دچار است مبالغی را که به‌عنوان یارانه حاصل از آزادسازی قیمت انرژی-که به‌عنوان کمک به جمعیت روبه‌رشد این کشور پرداخت می‌کند- را کاهش دهد.

نیجریه

نیجریه نیز که با نوعی جنگ داخلی با گروه شورشی و مسلح بوکوحرام درگیر است و همچنین ونزوئلا که به‌علت اعمال سیاست‌های اقتصادی و سیاسی خود عملاً دچار بن‌بست شده نیز در میان بزرگ‌ترین بازندگان تصمیم اخیر سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) هستند که اجازه داد فشار بازار باعث آنچه به‌اعتقاد برخی کارشناسان، نخستین سقوط آزاد نفت در دهه‌های اخیر خواهد بود، شود.

ناآرامی‌های بیشتر

دانیل بریکن، نایب‌رییس موسسه مشاور انرژی (ای‌اچ‌اس) در کلمرادو و همچنین نویسنده کتاب «تاریخ نفت» - که برنده جایزه پولیتزرنیز شده است- به بلومبرگ گفته: «این کاهش و قیمت روبه‌پایین نفت یک شوک بزرگ برای کاراکاس، یک شوک بزرگ برای تهران، ابوجا و همچنین مسکو است. تغییراتی در بحث روانشناختی بازار انرژی ایجاد شده است و در آینده نیز جهان شاهد سطح بالاتری از عدم‌اطمینان خواهد بود. جهانی که هم‌اکنون نیز به‌علت بی‌ثباتی ناشی از ناآرامی‌ها در اوکراین و کشتارها و درگیری‌های خونین داعش در خاورمیانه شکل گرفته، با افت قیمت نفت بیش از پیش آشفته خواهد شد.»

از بنزین تا مسکن ایران

تعداد اندکی از کارشناسان، انتظار تسریع روند تجدیدحیات نفت آمریکا را دارند. در شرایطی که کاهش اولیه نفت به طور پراکنده به عرضه جدید نفت روی آورده‌اند، برخی صادرکنندگان نفت در خارج، امکان سرمایه‌گذاری برای تنوع‌بخشیدن به اقتصادشان را از دست می‌دهند. این دولت‌ها که سال‌ها از نفت ۱۰۰دلاری بهره برده‌اند، از این ثروت بادآورده برای تخصیص یارانه به همه‌چیز، از بنزین پنج‌سنت در هر گالن تا مسکن ارزان استفاده کردند تا جمعیت روبه‌رشد شهروندان بیکار را راضی نگه دارند. اکنون این روند به شدت در معرض خطر قرار گرفته است. پاول استیونس، پژوهشگر موسسه انرژی «چتم هاوس» در لندن به بلومبرگ می‌گوید: «اگر این دولت‌های وابسته به درآمدهای نفتی نتوانند هزینه دور نگه‌داشتن اقشار جوان کشورشان را از خیابان‌ها تأمین کنند، آنها به خیابان‌ها خواهند آمد و ما شاهد شروع دور جدیدی از اختلالات اجتماعی و ناامنی‌های سیاسی خواهیم بود.» وی در ادامه می‌افزاید: «اکثریت اعضای اوپک برای برقراری تعادل در بودجه‌های خود به نفت با قیمت بیش از ۱۰۰دلار در هر بشکه نیاز دارند. اگر این دولت‌ها به کاهش هزینه‌ها روی بیاورند، احتمالاً با مشکلاتی روبه‌رو خواهند بود.»

کاهش تولید نفت شیل

قیمت نفت در سال‌جاری ۳۷درصد کاهش پیدا کرده است و از لحاظ تئوری نیز، تولید می‌تواند تا زمانی که قیمت‌ها به کمتر از هزینه‌های روزانه در چاه‌های موجود برسد، ادامه داشته باشد. استیونس می‌گوید بعضی از تولیدکنندگان نفت شیل آمریکا احتمال دارد، حتی با نفت بشکه‌ای ۵۰دلار یا کمتر هم ورشکست شوند. به گزارش بلومبرگ بر اساس برآوردهای آژانس بین‌المللی انرژی، اکثر حفاری‌ها در بیکن فورمیشن- تولیدکننده نفت شیل که اوپک قصد کنارگذاشتن و از صرفه اقتصادی خارج کردن آن را دارد- با قیمت نفت هر بشکه ۴۲دلار برای تولیدکنندگان آن دارای صرفه اقتصادی است. برکین می‌گوید: «هم‌اکنون بازار شاهد شوک قیمت‌ها پس از نشست اوپک است و تا چند هفته آینده مشخص خواهد شد که قیمت‌های واقعی تا چه مقدار می‌تواند افت کند. مقامات باید دریابند که دامنه قیمت‌های جدید تا چه‌حد خواهد بود و این مساله طی چندهفته آینده نیز ادامه خواهد داشت.»

ادامه در صفحه ۱۵

اقتصاد

انتقال بار مالیات «ارزش افزوده» از بخش «مصرف» به «تولید»

وصول مالیات در ایران ۱۱/۹ برابر شد

رتبه کلی ایران در شاخص‌های پرداخت مالیات ۱۳۹ در میان ۱۸۹ کشور است

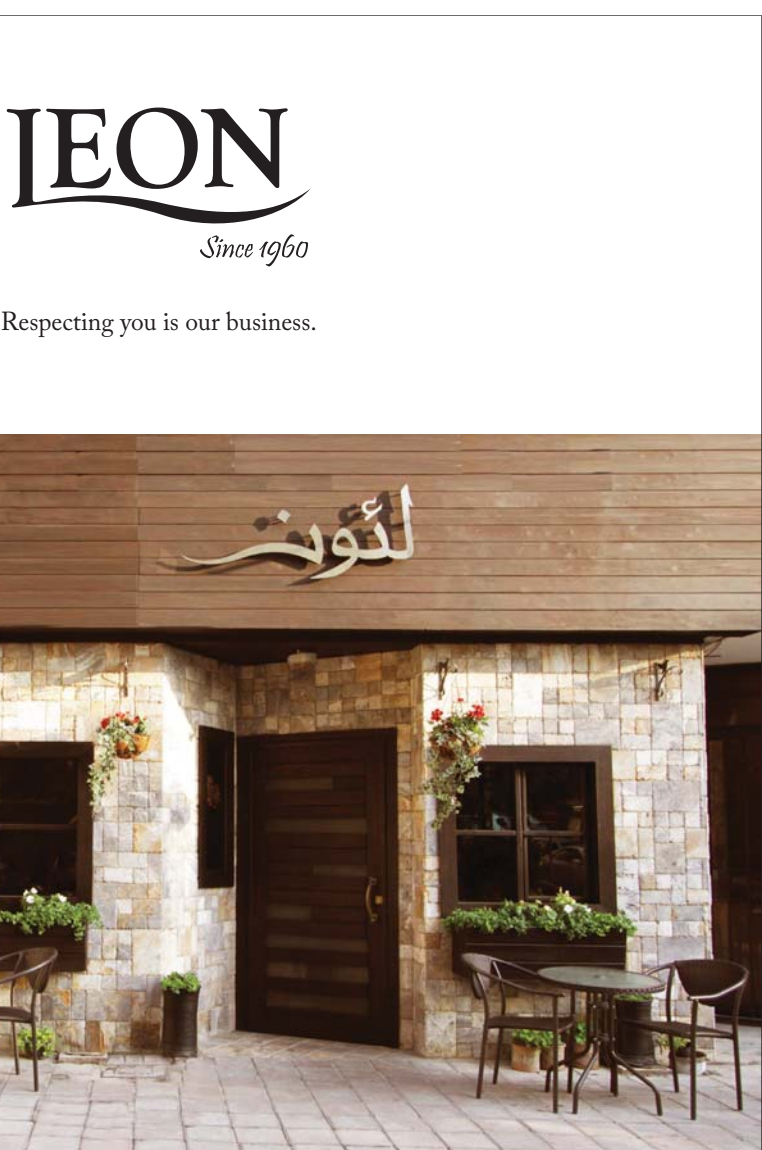
شاخص‌های پرداخت مالیات ایران و کشورهای منطقه و جهان (۲۰۱۲)												
شاخص	ایران	ترکیه	پاکستان	عراق	عربستان	امارات	کویت	قطر	اردن	مصر	خاورمیانه	آسیا
رتبه‌بندی کلی (از ۱۸۹)	۱۳۹	۷۱	۱۶۶	۶۳	۳	۱	۱۱	۲	۳۵	۱۴۸	—	—
تعداد پرداخت‌ها	۲۰	۱۱	۴۷	۱۳	۳	۴	۱۲	۴	۲۵	۲۹	۱۸	۲۵
زمان انجام (ساعت)	۳۴۴	۲۲۶	۵۷۷	۳۱۲	۷۲	۱۲	۹۸	۴۱	۱۵۱	۳۹۲	۱۵۹	۲۳۲
کل مالیات پرداختی (درصد)	۴۴/۱	۴۰/۲	۳۴/۷	۲۷/۸	۱۴/۵	۱۴/۹	—	۱۱/۳	۲۸/۹	۴۲/۶	۲۳/۷	۳۶/۴
نرخ مالیات سود (درصد)	۱۷/۸	۱۸/۱	۱۸	۱۴/۲	۲/۱	۰	۰	۰	۱۲/۸	۱۳/۲	—	—
نرخ مالیات مشاغل (درصد)	۲۵/۹	۱۸/۸	۱۵/۱	۱۳/۵	۱۲/۴	۱۴/۱	۱۲/۴	۱۱/۳	۱۳/۸	۲۵/۸	—	—
نرخ دیگر مالیات‌ها (درصد)	۰/۴	۳/۳	۱/۶	۰/۱	۰	۰/۸	۰	۰	۲/۳	۳/۶	—	—
مالیات ارزش افزوده	دارد	دارد	ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	—	—

کلی بین ۱۱ تا ۱۵درصد کمترین میزان اخذ مالیات‌ها را به خود اختصاص داده‌اند. نرخ کلی ۴۴درصدی مالیاتی ایران از همه کشورهای منطقه (شامل ترکیه: ۴۰، پاکستان: ۳۵ و مصر: ۴۳درصد) و متوسط همه قاره‌ها (آسیا: ۳۶، اروپا و آمریکای شمالی: ۴۱درصد) به‌جز آفریقا و آمریکای جنوبی بالاتر است. زمان انجام امور مالیاتی ایران ۳۴۴ساعت برآورد شده که نه‌تنها از متوسط جهانی (۲۶۸ساعت) و خاورمیانه (۱۵۹ساعت)، بلکه از متوسط همه مناطق جهان حتی آفریقا به‌غیراز آمریکای جنوبی نیز بیشتر است. در زمینه تعداد پرداخت‌های مالیاتی ایران با ۲۰پرداخت از وضعیت نامناسب‌تری نسبت به متوسط خاورمیانه (۱۸پرداخت) و بهتری نسبت به جهان (۲۷پرداخت) برخوردار است. اگرچه تعداد کمتر پرداخت‌های مالیاتی به خودی‌خود امر مثبتی تلقی می‌شود، اما تعداد نسبتاً پایین آن در ایران که سیستم مالیاتی پیشرفته‌ای ندارد تا حدی حاکی از معاف‌بودن بعضی از بخش‌های اقتصادی از پرداخت مالیات است. رتبه کلی ایران در زمینه شاخص‌های پرداخت مالیات ۱۳۹ در بین ۱۸۹کشور است. کشورهای امارات، قطر و عربستان به ترتیب دارای رتبه‌های اول تا سوم جهانی شاخص پرداخت مالیات (نرخ‌های پایین و سهولت انجام) هستند.

مالیات‌ها در ایران

طی سال‌های ۱۳۸۰ تا ۱۳۹۲ در شرایطی که تورم موجب افزایش بهای کالاها و خدمات به میزان ۶/۲ برابر شد، حجم مالیات وصولی کشور ۱۱/۹برابر شد. به‌عبارت دیگر با تعدیل تورمی، میزان اخذ مالیات نزدیک به دوربیرابر افزایش یافت. در این دوره ضمن آنکه سهم مالیاتی شرکت‌ها (اشخاص حقوقی) با ۲۲درصد افزایش به ۳۶درصد از کل و سهم کالاها و خدمات (شامل ارزش افزوده) به ۷۳درصد افزایش به ۲۸درصد از کل بالغ شد، از سهم بخش‌های مالیاتی ثروت، واردات و درآمد کاسته شد. منابع درآمدهای مالیاتی سال۱۳۹۲ شامل مالیات شرکت‌ها (۳۶درصد)، کالاها و خدمات (۲۸درصد)، واردات (۱۶درصد)، درآمد (۱۵درصد) و ثروت (۴درصد) است. رشد شدید سهم ایجاد مالیات کالاها و خدمات از ۹درصد کل

اولیه تا خرده‌فروشی) توزیع می‌شود اما بخش مهمی از آن در مراحل تجاری (عمده‌فروشی و خرده‌فروشی) وصول می‌شود. گسترش شبکه خرده‌فروشی مدرن در اقتصادهای توسعه‌یافته و حتی بعضی از کشورهای منطقه موجب شده تا نظر به متشکل‌بودن و سازمان‌یافتگی آنها امکان اخذ مالیات ارزش‌افزوده در این بخش از زنجیره عرضه میسر شود. سهم بخش خرده‌فروشی مدرن و متشکل در آمریکا ۸۵درصد و در کشورهای امارات (۵۸درصد)، مالزی (۵۵درصد)، عربستان (۳۷درصد) و چین (۲۰درصد) است که این مقدار در ایران میزان ناچیز سه‌درصد را شامل می‌شود. بنابراین با توجه به عدم‌پرداخت مالیات ارزش‌افزوده توسط بخش‌های توزیع (عمده‌فروشی و خرده‌فروشی) کشور، پرداخت بخش اعظم مالیات ارزش‌افزوده کشور برعهده بخش تولید افتاده است. بنابراین با توجه به انتقال بار مالیات ارزش‌افزوده از بخش واقعی مصرف به بخش تولید، برآورد می‌شود بیش از ۵۰درصد از بار مالیاتی کشور بر دوش بنگاه‌ها و به‌ویژه بخش صنعت باشد که در سطح جهان بی‌سابقه و بی‌مانند است. با توجه به سهم ۲۵درصدی بنگاه‌های خصوصی از کل مالیات بنگاه‌ها، سهم بخش خصوصی مولد در حدود ۳۰درصد (۲۰درصد مالیات شرکت‌ها و ۱۰درصد مالیات ارزش‌افزوده) کل مالیات وصولی کشور خواهد بود. انتقال سهم اصلی بار مالیاتی کشور به بخش خصوصی مولد که عمدتاً شامل صنایع کوچک و متوسط می‌شود ضمن تضعیف این بخش مهم اقتصادی و ادامه روند تعطیلی واحدهای تولیدی کوچک و متوسط و کاهش اشتغال مولد، موجبات تداوم و تشدید رکود اقتصادی کنونی را نیز فراهم خواهد کرد.

تجربه لحظات گرم و صمیمی

در شعبه نیاوران

نیاوران: خیابان دکتر باهنر (نیاوران)
قبل از دوراهی درازشیب

تلفن : ۰۲۷۷۲۴۴۰-۰۲۷۷۲۴۴۰

www.leon1960.com

خبر

دیوان لاهه شکایت گازی ترکیه از ایران را رد کرد

● شانا: مدیر امور بین‌الملل شرکت ملی گاز ایران اعلام کرد: دیوان داوری بین‌المللی، شکایت گازی ترکیه از ایران را مبنی بر نامطمئن‌بودن شرکت ملی گاز ایران در تحویل گاز رد کرد. عزیزالله رضانی علیه شرکت ملی گاز ایران با خواسته کاهش در قیمت گاز صادراتی ایران به‌دلیل نامطمئن‌بودن شرکت ملی گاز ایران در تحویل گاز و نداشتن گاز کافی برای این منظور، به‌نفع شرکت ملی گاز ایران به پایان رسید. او با اظهار اینکه رای دیوان داوری بین‌المللی متضمن رد کامل ادعای شرکت بوتاش ترکیه و قبولی دفاع‌های انجام‌شده توسط شرکت ملی گاز ایران است، گفت: ادعای شرکت بوتاش ترکیه در ژانویه سال۲۰۱۲میلادی به دیوان داوری بین‌المللی ارجاع شد و در نهایت با رای ۱۰انوامبر ۲۰۱۴میلادی این دیوان به پایان رسید.

ترک‌ها کامیون‌های ایرانی را از مرز برگرداندند

● ایسنا: مدیرکل دفتر ترانزیت سازمان راهداری کشور اعلام کرد: ترکیه کامیون‌های ایرانی‌ای که قصد عبور از مرز این کشور را داشته‌اند به داخل ایران بازگرداند و به آنها اجازه عبور از مرز را نداده است. محمدجواد عطرچیان با بیان این مطلب اظهار کرد: در شرایطی که ایران طبق قرارهای گذاشته‌شده با طرف ترک عمل کرده و اجازه عبور کامیون‌ها با پلمپ مخازن سوخت را داده است اما ترک‌ها از عبور کامیون‌های ایرانی جلوگیری کرده و در روزهای گذشته مرز را بسته‌اند.

به‌زودی؛ انحلال یک بانک خصوصی

● فارس: عضو ناظر مجلس در ستاد مبارزه با مفاسد اقتصادی اعلام کرد که بانک مرکزی طی روزهای آینده یکی از بانک‌های خصوصی را منحل می‌کند. عزت‌الله یوسفیان‌ملا، نماینده آمل و عضو ناظر مجلس در ستاد مبارزه با مفاسد اقتصادی گفت: بانک‌مرکزی طی روزهای آینده یکی از بانک‌های خصوصی را منحل می‌کند، در همین زمینه بانک مرکزی با تمام توان جلو آمده و می‌خواهد یک بانک خصوصی را به دلیل تخلفات ببندد.